Prima instanţă: Judecătoria Orhei, sediul central (judecător Cristina Troianovschi)
Dosarul nr.2r-458/25 (nr.2-25105555-03-2r-03122025)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

20 februarie 2026 mun. Bălţi

Instanţa compusă din:
Preşedintele completului Radu Holban
Judecătorii: Mariana Sajin și Svetlana Ghercavii

examinând, fără citarea părților, recursul declarat de avocatul Chilat Nicolae în interesele lui Ioncu Mihail și Bernevec Dana, împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul central din 06 noiembrie 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de reclamanții Ioncu Mihail și Bernevec Dana împotriva Societății pe Acțiuni ”Salubritate Șoldănești” privind încasarea plăților salariale, prin care cererea de chemare în judecată a fost scoasă de pe rol conform prevederilor art.267 lit.a) Cod de procedură civilă

C O N S T A T Ă:

Poziția reclamantului și participanților la proces:

La 24 iulie 2025, reclamanții Ioncu Mihail și Bernevec Dana au înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni ”Salubritate Șoldănești” privind încasarea plăților salariale.

Solicită reclamanții încasarea în beneficiul lui Ioncu Mihail din contul lui SA ”Salubritate Șoldănești” a sumei salariale în mărime de 506 965,52 lei, compusă din: 121 236,15 lei cu titlu de plăți salariale restante neachitate în ziua eliberării; suma de 377 529,37 cu titlu de penalitate legală calculată și suma de 8 000,00 lei cu titlu de compensarea cheltuielilor de asistență juridică și 200,00 lei pentru taxa de timbru, și încasarea în contul lui Bernevec Dana din contul lui S.A. ”Salubritate Șoldănești” a sumei salariale în mărime de 154 842,38 lei, compusă din: 35 644,72 lei cu titlu de plăți salariale restante neachitate în ziua eliberării; suma de 110 997,66 cu titlu de penalitate legală calculată și suma de 8 000,00 lei cu titlu de compensarea cheltuielilor de asistență juridică și 200,00 lei pentru taxa de timbre.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul central din 06 noiembrie 2025 s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de reclamanții Ioncu Mihail și Bernevec Dana împotriva Societății pe Acțiuni ”Salubritate Șoldănești” privind încasarea plăților salariale.

- S-a explicat reclamanților Ioncu Mihail și Bernevec Dana că dacă nu vor fi mulţumiți de răspunsul primit la cererea prealabilă vor fi în drept să sesizeze instanţa de judecată.
- S-a explicat reclamanților Ioncu Mihail și Bernevec Dana că, după înlăturarea circumstanţelor care au dus la scoaterea cererii de pe rol, pot adresa instanţei o nouă cerere, conform dispoziţiilor generale.

Solicitarea recurentului:

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond la 20 noiembrie 2025 (prin intermediul adresei electronice) avocatul Chilat Nicolae în interesele lui Ioncu Mihail și Bernevec Dana a contestat încheierea primei instanțe cu recurs solicitând admiterea recursului cu casarea încheierii contestate potrivit căruia cauza să fie remisă la rejudecare în prima instanță.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de recurs, recurentul a invocat faptul că, instanța de fond a apreciat că litigiile privind plata salariilor restante sunt condiționate de respectarea procedurii prealabile prevăzute de art. 332 Codul muncii. Această interpretare este însă greşită, deoarece articolul menționat vizează, în principal, ”repararea prejudiciului material şi moral” provocat de angajator, iar nu drepturi salariale certe, lichide şi exigibile. Dreptul la salariu este un drept fundamental derivat din contractul individual de muncă, nefiind un „prejudiciu” în sensul art.332. Ori, salariul restant reprezintă o creanță salarială certă iar pentru aceste litigii nu se impune parcurgerea unor proceduri prealabile formaliste care pot restrânge accesul la justiție.

Mai reține faptul că, instanța a ignorat faptul că, la data de 12.04.2024, în adresa Inspectoratului de Stat al Muncii, de către reclamanți, a fost înregistrată cu nr.Col-638, o petiție cu privire la acțiunile/inacțiunile ilegale ale factorilor de decizie din cadrul S.A. ”Salubritate Şoldăneşti” din *****, manifestate prin încălcarea actelor legislative şi normative în domeniul raporturilor de muncă, în materie ce ține de neachitarea plăților salariale în termen, precum şi neachitarea acestora la încetarea raporturilor de muncă.

Recurentul menționează că, angajatorul a fost oficial informat despre existența şi întinderea exactă a pretențiilor salariale ale recurenților, fiind obligat printr-o prescripție a organului de control să achite restanțele. În aceste condiții, orice nouă „cerere prealabilă” formală devine lipsită de utilitate practică, or

angajatorul cunoaşte exact pretenţiile salariaţilor şi obligaţia sa de plată, fiind deja somat de o autoritate competentă. Aşadar, scopul urmărit de art. 332 Codul muncii - acela de a permite angajatorului să i-a cunoștință de pretențiile salariatului şi, eventual, să le satisfacă fără litigiu - era pe deplin realizat prin controlul şi prescripția Inspectoratului de Stat al Muncii.

Solicită recurentul, admiterea cererii de recurs cu casarea integrală a încheierii contestate potrivit căruia cauza să fie remisă la rejudecare în prima instanță.

Prin încheierea Curții de Apel Nord din data de 09 decembrie 2025 s-a acceptat spre examinare cererea de recurs declarată de avocatul Chilat Nicolae în interesele lui Ioncu Mihail și Bernevec Dana, împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul central din 06 noiembrie 2025. S-a intentat procedura de recurs, în cadrul cauzei civile, la cererea de chemare în judecată înaintată de reclamanții Ioncu Mihail și Bernevec Diana împotriva Societății pe Acțiuni ”Salubritate Șoldănești” privind încasarea plăților salariale.

La 23 decembrie 2025 prin intermediul adresei electronice SA „Salubritate Șoldănești” prin intermediul reprezentantului Lupan Aliona a înregistrat referința potrivit căruia se solicită respingerea cererii de recurs cu menținerea încheierii recurate. Suplimentar invocă faptul că, Curtea Supremă de Justiție în pct.11 al Hotărîrii explicative al Plenului CSJ nr.11 din 03.10.2005 „Cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești alegislațieice reglementează obligația uneia dintre părțile contractului individual de muncă de a repara prejudiciul cauzat celeilalte părți” a menționat că instanțele de judecată vor ține cont de faptul că, înainte de depunerea cererii de chemare în judecată pentru soluționarea litigiului individual de muncă cu privire la recuperarea prejudiciului cauzat de angajator, salariatul va trebui să respecte procedura de soluționare prealabilă a litigiului, procedura prevăzută de art. 332 Codul muncii. Dacă cererea a fost depusă fără soluționarea prealabilă, pe calea extrajudiciară, instanța, printr-o încheiere susceptibilă de recurs, o va restitui, în temeiul art. 170 alin.(1) lit. a) Codul de procedură civilă, sau dacă este acceptată în procedură, o va scoate de pe rol, în temeiul art. 267 lit.a) Codul de procedură civilă, în care se va indica necesitatea soluționării prealabile a litigiului. Menționează că, pretenția cu privire la repararea prejudiciului material și/sau moral, suferit de salariat sau de angajator, se circumscrie litigiilor de muncă și se încadrează în categoria de cauze, expusă la art. 182/1 CPC alin.(1) CPC, pentru care se aplică obligatoriu procedura medierii judiciare.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, examinând înscrisurile, Colegiul civil consideră recursul pasibil admiterii, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.425 Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.*

Potrivit materialelor cauzei rezultă că, încheierea recurată a fost emisă la 06 noiembrie 2025 (f.d.65-66), înmânată recurenților tot la aceiași dată (f.d.67), iar cererea de recurs a fost depusă la 20 noiembrie 2025, prin intermediul adresei electronice. (f.d.68-70).

În atare ordine de idei, Colegiul civil constată că recursul a fost declarat în termenul legal, adică, în 15 zile de la comunicarea încheierii.

Conform art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, *recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.*

Potrivit cu art. 427 lit.(b) Cod de procedură civilă, *instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.*

Conform prevederilor art.27 alin.(1) Cod de procedură civilă, *disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.*

Conform prevederilor art.267 lit.a) din Cod de procedură civilă prevede că, *instanţa judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care reclamantul nu a respectat procedura, prevăzută prin lege sau prin contractul părţilor, de soluţionare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară, inclusiv prin mediere.*

Probatoriul cauzei denotă faptul că, la 24 iulie 2025, reclamanții Ioncu Mihail și Bernevec Dana au înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni ”Salubritate Șoldănești” privind încasarea plăților salariale. (f.d.8-12)

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul central din 06 noiembrie 2025 s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de reclamanții Ioncu Mihail și Bernevec Dana împotriva Societății pe Acțiuni ”Salubritate Șoldănești” privind încasarea plăților salariale. S-a explicat reclamanților Ioncu Mihail și Bernevec Dana că dacă nu vor fi mulţumiți de răspunsul primit la cererea prealabilă vor fi în drept să sesizeze instanţa de judecată. S-a explicat reclamanților Ioncu Mihail și Bernevec Dana că, după înlăturarea circumstanţelor care au dus la scoaterea cererii

de pe rol, pot adresa instanţei o nouă cerere, conform dispoziţiilor generale. (f.d.65-66)

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond la 20 noiembrie 2025 (prin intermediul adresei electronice) avocatul Chilat Nicolae în interesele lui Ioncu Mihail și Bernevec Dana a contestat încheierea primei instanțe cu recurs solicitând admiterea recursului cu casarea încheierii contestate potrivit căruia cauza să fie remisă la rejudecare în prima instanță. (f.d.68-70)

Judecând cauza în ordine de recurs, Colegiul civil a constatat că instanţa de fond, în mod eronat, a ajuns la concluzia de a scoate de pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de Ioncu Mihail și Bernevec Dana astfel, că nu au fost respectată procedura de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară.

La acest aspect, Colegiul va nota faptul că, procedura prealabilă de soluţionare a cauzei pe calea extrajudiciară este obligatorie în două cazuri:

- ✓ atunci când legea prevede în mod expres necesitatea respectării procedurii prealabile, inclusiv prin mediere;
- ✓ și atunci când contractul dintre părţi conţine o clauză expresă, care condiţionează adresarea în judecată de necesitatea soluţionării în prealabil a litigiilor pe cale amiabilă.

Astfel, în cazul dat reclamanții s-au adresat în instanța de judecată solicitând încasarea plăților salariale cuvenite de către fostul angajator, potrivit căruia s-a stabilit calcularea și încasarea plăților salariale conform ordinelor cu privire la încetarea contractelor individuale de muncă (f.d.23, 32), or, legea nu stabilește o procedură prealabilă obligatorie pentru asemenea litigiu.

În speță, Colegiul civil reține, că instanța de fond a făcut trimitere la prevederile art. 332 din Codul muncii, care reglementează repararea prejudiciului material și moral cauzat de angajator. Totuși, aceste dispoziții nu sunt incidente în prezenta cauză, întrucât reclamanții au formulat acțiunea solicitând încasarea cuvenită a salariilor față de *fostul* angajator, și nu repararea unui prejudiciu material sau moral pretins care a fi fost cauzat de angajator fața de salariat.

Prin urmare, instanța eronat a reținut prevederile art.332 din Codul muncii în litigiul din speță, or norma dată este aplicabilă capitolului II din Codul muncii, între angajat și salariat iar obligația reparării prejudiciului material și moral este exhaustivă.

În această ordine de idei, Colegiul civil reține că, legislația națională nu instituie caracterul obligatoriu al unei proceduri prealabile de conciliere, notificare sau altă formă de soluționare extrajudiciară în această categorie de litigii, deși ar fi benefic ca reclamanții să parcurs această cale.

Astfel, lipsa unei somații sau a unei notificări prealabile nu poate constitui temei pentru scoaterea de pe rol a cererii pe motivul nerespectării procedurii

prealabile, întrucât legislația nu condiționează admisibilitatea acțiunii de parcurgerea unei asemenea proceduri.

În contextul celor invocate şi ținând cont de faptul că încheierea contestată a fost emisă cu încălcări de procedură aceasta urmează a fi casată or, menținerea, în condiţiile enunţate, ar constitui o încălcare a dreptului recurentului de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, precum şi îngrădirea accesului la justiţie.

Altfel spus, art.6 din Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil, ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie şi egalitatea armelor.

Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obţină o posibilitate rezonabilă de a-şi prezenta cauza în condiţii care să nu o plaseze într-o situaţie net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părţi să se menţină un echilibru corect. Dreptul la o procedură contradictorie implică dreptul unei părţi în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum şi de a le discuta.

În atare ordine de idei, instanța de recurs reține că odată ce legiuitorul a indicat ordinea și modalitatea emiterii încheierilor privind restituirea cererilor de chemare în judecată, respectiv se atestă incontestabil inaplicabilitatea prevederilor art.267 lit.a) Cod de procedură civilă, fapt care a dus la lezarea drepturilor recurenților la un proces echitabil.

Raportând dispozițiile normelor citate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră că concluzia instanței de fond este una eronată și neîntemeiată.

Conform prevederilor art.20 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, *orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime, iar în alin.(2) se indică că nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.*

În acest context, Colegiul judiciar amintește că art.6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile şi obligațiile sale cu caracter civil. În acest sens, dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 § 1 din Convenție, include printre altele dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră pertinente pentru cauza lor.

Astfel, pornind de la circumstanțele menționate supra și pentru a nu admite încălcarea dreptului la un proces echitabil, şi pentru a evita orice atingere adusă

însăși substanței dreptului la un tribunal, în contextul respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art.6 §1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale, art.20 din Constituția Republicii Moldova şi art.5 din Cod de procedură civilă, relevat şi în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate generează necesitatea admiterii recursului declarat de Ioncu Mihail și Bernevec Dana, şi de a casa încheierea Judecătoriei Orhei, sediul central din 06 noiembrie 2025, cauza urmând a fi remisă spre rejudecare instanței de fond, în același complet de judecată, la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

În conformitate art.427 lit.b), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curții de Apel Nord,

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de avocatul Chilat Nicolae în interesele lui Ioncu Mihail și Bernevec Dana.

Se casează încheierea Judecătoriei Orhei, sediul central din 06 noiembrie 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Ioncu Mihail și Bernevec Dana în contradictoriu cu Societății pe Acțiuni ”Salubritate Șoldănești” privind încasarea plăților salariale, cu restituirea cauzei la rejudecare în prima instanță, în același complet de judecată, la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecător: Radu Holban

Judecători: Mariana Sajin

Svetlana Ghercavii